

Az 1155. feladat megoldásában (K. M. L. 1974. 3. sz., l ugyanott az ábrákat) beláttuk, hogy egyszerre nem léphet fel csúszás mindkét érintkező felületnél. A gördülő hengerrel terhelt deszka tapadásának (nyugalomban maradásának) feltétele a lejtő hajlásszögére adott megszorítást:

$$\operatorname{tg} \alpha \leq \mu \frac{m_1 + m_2}{\frac{m_1}{1 + \frac{m_1 r^2}{\Theta}} + m_2}.$$

(Ez a megszorítás a súrlódási határszögnél ($\alpha^* = \arctg \mu$) nagyobb hajlásszögeknél is lehetővé teszi a deszka tapadását (l. a megjegyzést az idézett helyen).) Számadatainkat behelyettesítve, a tapadás feltétele nem teljesül, a deszka csúszik, a fentiek alapján a henger szükségképpen csúszásmentesen gördül a deszkán.

A mozgásegyenletek az ábra alapján

$$\begin{aligned} (1) \quad & m_1 a_1 = m_1 g \sin \alpha = S_1, \\ (2) \quad & 0 = m_1 g \cos \alpha - N_1, \\ (3) \quad & \Theta \beta = S_1 r, \\ (4) \quad & m_2 a_2 = m_2 g \sin \alpha - S_2 + S_1 \\ (5) \quad & 0 = m_2 g \cos \alpha - N_2 + N_1. \end{aligned}$$

A súrlódási erő a deszka és a lejtő között

$$(6) \quad S_2 = \mu N_2,$$

a henger gördülésének feltétele

$$(7) \quad r \beta = a_1 - a_2.$$

A fenti egyenletrendszert megoldva, a gyorsulásokra a következőket kapjuk:

$$\begin{aligned} a_1 &= g \sin \alpha - \mu g \cos \alpha \cdot \frac{1}{1 + \frac{m_2 m_1 \cdot r^2}{(m_1 + m_2) \Theta}}, \\ a_2 &= g \sin \alpha - \mu g \cos \alpha \cdot \frac{1 + \frac{m_1 r^2}{\Theta}}{1 + \frac{m_2 m_1}{(m_1 + m_2)} \frac{r^2}{\Theta}}, \\ \beta &= \mu g \cos \alpha \cdot \frac{m_1 r}{\Theta + \frac{m_2 m_1}{m_1 + m_2} \cdot r^2}. \end{aligned}$$

Számadatainkkal: $a_1 = 4,53 \text{ m/s}^2$, $a_2 = 3,79 \text{ m/s}^2$, $\beta = 9,34 \text{ 1/s}^2$.

Pintér Klára (Szeged, Ságvári E. Gimn., III. o. t.) dolgozata alapján